

ISSN 2217-7531

ICOM

International
council
of museums
SRBIJA

19

ČASOPIS NACIONALNOG KOMITETA MEĐUNARODNOG SAVETA MUZEJA Jun 2024.

MUZEJ KAO MESTO CELOŽIVOTNOG UČENJA

Ana Vrtačnik

Through Touch

Ružičnjak
Rózsakert
Rose Garden

IZDAVAČ
NK ICOM Srbija
Trg Republike 1a, Beograd
icom.serbia@gmail.com
network.icom.museum/icom-serbia

ZA IZDAVAČA
Tatjana Mihailović

GLAVNA UREDNICA
Marija Radin

UREĐIVAČKI ODBOR
Dragan Kiurski
Milena Milošević Micić
Milica Naumov
Una Popović

Naslovna strana: Program *Volonteri 60+*, Savremena galerija Subotice
Program *Dodirni prošlost*, Narodni muzej Srbije

SADRŽAJ

	5
Tatjana Mihailović, Novi tim Redakcije časopisa NK ICOM-a Srbije	
	7
Jasmina Jovančić Vidaković, Učim, dakle postojim	
	13
Aleksandra Nikolić, Treće doba u novo doba: muzej kao zona međugeneracijskog kontakta	
	17
Dragan Kiurski, <i>Trstenička slovarica</i> : primer edukativnog participativnog programa o identitetima malog grada	
	21
Marina Pejović, Tatjana Radaković, Program <i>Dodirni prošlost</i> – muzejska zbirka kao autentičan resurs promovisanja aktivnog učenja odraslih	
	25
Goran Vujkov, Marija Jevtić, Muzeji kao mesto edukacije, zdravlja i blagostanja. Kultura na recept – Kultura za zdravlje	
	29
Ivana Vojt, Radionice Svahilija: učenje stranog jezika u muzeju	
	33
Germán Paley, Textures on Museum Humanization: From Security to Care; On the Visibility of Security, Maintenance and Cleaning Staff as a Community to Look After	
	37
Katarina Radisavljević, Aleksandar Petijević, Cityscape Couture & Bridal Traditions: a Budapest Exhibition Tour	
	43
Marija Radin, Jubilarna dvadeseta dodela ICOM-ovih nagrada	
	48
Dragan Kiurski, Dragana Latinčić, Konferencija <i>Atipični interpretativni alati u muzeju: muzika, ples, teatar, pokret</i>	
	51
Marija Radin, Informativni materijal o ugroženosti kulturnih i prirodnih dobara od krađe, vandalizma, nelegalne trgovine i krijumčarenja	
	54
Slavko Spasić, Muzeji, održivost i blagostanje	

SWAHILI

**ЦИКЛУС
ЈЕЗИЧКИХ
РАДИОНИЦА
У МУЗЕЈУ АФРИЧКЕ УМЕТНОСТИ**

ПРОЛЕЋНИ ЦИКЛУС: 6. април - 8. јун 2024.

МУЗЕЈ АФРИЧКЕ УМЕТНОСТИ
ЗБИРКА ВЕДЕ И ДР. ЗДРАВКА ПЕЧАРА

За више информација посетите сајт www.mau.rs
Тел: 011 2651 654 / [museumofafricanartbelgrade](https://www.instagram.com/museumofafricanartbelgrade)

RADIONICE SVAHILIJA: UČENJE STRANOG JEZIKA U MUZEJU

Piše
IVANA VOJT

Edukativni program za odrasle pod nazivom Swahili – jezičke radionice pokrenut je u Muzeju afričke umetnosti (MAU) 2015. godine i još uvek se realizuje. Ukrštajući metodologiju učenja jezika, iskustvo izvornog govornika i kustosku praksu, kreiran je program koji nudi jedinstven doživljaj usvajanja stranog jezika u muzeju. Autori programa su Galina Tudik, Amosi Peter Ruangaria i Ivana Vojt.

I ntegrisano učenje sadržaja, koje podrazumeva korišćenje raznovrsnih izvora, počelo je da se primenjuje na usvajanje stranog jezika u Evropi devedesetih godina prošlog veka. Zbog mnoštva zanimljivih sadržaja, muzeji postaju mesta na kojima se nudi učenje stranih jezika u novom kontekstu. Ostvarivanje ciljeva muzejske edukacije – upoznavanje posetilaca sa kulturnim nasleđem Afrike, kroz učenje stranog jezika, bio je izazov na koji su kustosi MAU našli načina da odgovore.

Ideja o pokretanju programa učenja svahilija u Muzeju ima svoje korene u rečenici Slobodana Mašića, velikana jugoslovenskog grafičkog dizajna, koji je jednom prilikom rekao kustosima: „Razmislite da pokrenete časove nekog afričkog jezika u Muzeju. Naš narod je blesav, svahišta bi učio”. Dve godine kasnije, usledio je poziv da se za Dane evropske baštine 2014. ponudi program na temu *Jezik i pismenost*. Tom prilikom, kustosi Dragan Mišković i Ivana Vojt, inicirali su radionicu za odrasle (16+) na kojoj bi se učesnici kroz specifičnosti svahilija upoznali

sa delom bogate kulture Istočne Afrike. Međutim, pošto nisu nađeni predavači za ovakvu radionicu, ideja nije realizovana.

Upornim traganjem za predavačima, već početkom 2015. godine, došlo se do Galine Tudik, jedine filološkinje u Beogradu koja je govorila svahili. Galina je profesorka engleskog jezika koja je dve godine pohađala intenzivni kurs svahilija u školi jezika Kenijske anglikanske crkve u Najrobiju. Ona je zahtevala da sa njom i kustoskinjom radionicu vodi i izvorni govornik. Tako se radionicama pridružio Amosi Peter Ruangaria iz Tanzanije, tada student treće godine Ekonomskog fakulteta u Beogradu. Amosiju je svahili maternji jezik, ali odlično govori i naš jezik, što je omogućilo da se polaznicima organizuje učenje preko srpskog jezika.

Nakon uspešno obavljenih priprema, objavljen je poziv za prijave na besplatnu radionicu svahilija, kako bi se ispitalo interesovanje. Ubrzo je usledilo iznenađenje – 130 prijava za jednu radionicu! Bilo je jasno da postoji

©Muzej afričke umetnosti

potreba za organizovanjem dvomesečnog ciklusa radionica. Interesovanje za *Swahili – jezičke radionice* pokazali su u najvećem broju filolozi, zatim putnici u Istočnu Afriku, te poslovni ljudi koji saraduju sa ovim delom sveta, kao i istraživači i zaljubljenici u afrički kontinent. Interesantna grupa su stariji ljudi koji su boravili u Africi. Tako se među polaznicima našla stjuardesa JAT-a koja je proputovala celu Afriku i oduvek želela da nauči svahili, kao i sin nekadašnjeg ambasadora Jugoslavije u Tanzaniji koji je svoje detinjstvo proveo okružen svahilijem.

Swahili – jezičke radionice su organizovane u dva ciklusa godišnje: prolećnom i jesenjem. Svaki ciklus traje dva meseca, osam dvočasa, jednom nedeljno tokom vikenda. Polaznici su podeljeni u dve odvojene grupe koje broje do deset članova: oni koji tek počinju da uče jezik (početna grupa) i oni koji žele da nastave dalje (napredna grupa). Program je dobio vizuelni identitet kroz rešenje grafičkog dizajnera Filipa Anđića, koji je kreirao logotip i plakat.

Pošto se ne radi o klasičnim časovima stranog jezika, već o učenju o kulturi Istočne Afrike preko stranog jezika, program se zove *ciklus radionica*, a ne *kurs*. Kustoskinja učestvuje na časovima dajući važna objašnjenja o kulturnom kontekstu. Pored učenja gramatike i novih reči, u radionicama se koriste igre simulacije, kojim učesnici na svahiliju demonstriraju načine pozdravljanja, veštine cenkanja pri kupovini ili naručivanje u restoranu. Cilj radionica je da se u komunikaciji sa predavačima, u atmosferi druženja, učesnici upoznaju sa osnovama jezika, ali i sa određenim kulturološkim pojavama specifičnim za Istočnu Afriku.

Na kraju jesenjeg ciklusa dolazi gost iz Istočne Afrike sa kojim učesnici razgovaraju o običajima obeležavanja Božića i Nove godine uz degustaciju toplog mlečnog čaja i mandazi krofni. Do sada, gosti radionice su bili naši saradnici iz Tanzanije i Ugande. Prolećni ciklus se završava nastupom učesnika na Afro festivalu, godišnjoj manifestaciji MAU koja nudi raznovrsne programe. Učesnici se predstavljaju na svahiliju, izvode skečeve i zajedno pevaju pesmu *Džambo bvana*. Izlazak pred brojnu publiku čini važan deo usvajanja jezika jer im podiže motivaciju, daje samopouzdanje i osećaj uspešno obavljenog posla. Na kraju svakog ciklusa polaznici dobijaju potvrde o učešću na svahili i srpskom jeziku.

Od 2015. godine, ovaj program je doživljavao organizacione i strukturalne promene, ali je dobra osnova koju

©Muzej afričke umetnosti

Swahili je zvanični jezik Tanzanije, Kenije, Ugande i DR Kongo, ali ga kao lingua franca govore milioni ljudi u Istočnoj Africi. Po svojoj strukturi svahili spada u aglutinativne jezike – gradi reči pripajanjem morfema. Ovaj bantu jezik koristi sistem klasa imenica i latično pismo.

su njeni prvi predavači kreirali, omogućila da program nastavi da živi i kada su oni, zbog preseljenja u druge države, morali da iz njega izađu. Radionice su, uz kustoskinju Ivanu Vojt, nastavili da vode profesorka francuskog jezika dr Marija Panić, koja je svahili učila od prve radionice u Muzeju, i Bendžamin Tovet Čemarum iz Kenije, koji je tada bio master student Šumarskog fakulteta u Beogradu. Nakon Bendžaminovog povratka u Afriku zamениla ga je Rouz Mutoni Tumbi iz Kenije, studentkinja Filološkog fakulteta u Beogradu. Svaki predavač uneo je nešto novo u realizaciju radionica, te se program aktivno razvijao i rastao.

Koristeći elemente *CLIL* i *CBI* metodologije učenja stranog jezika i ukrštajući ih sa kustoskim znanjem, kreiran je program za koji već deset godina interesovanje ne prestaje. Interdisciplinarnim pristupom, filološkim i kulturološkim, *Swahili – jezičke radionice* čine jedinstven sadržaj u muzejskoj ponudi programa za odrasle. Time je Muzej afričke umetnosti uveo nov pristup upoznavanja publike sa kompleksnim nasleđem afričkog kontinenta – preko lingvističkog sadržaja. ♡

©Muzej afričke umetnosti

Alison: Unahitaji matunda gani leo?

Regina: Nahitaji machungwa.
Ebu, njoo bwana! Habari za asubuhi?

Mwuzaji: Njema tu, mama. Habari zako?

Regina: Salama, bwana.
Machungwa haya, bei gani leo?

Alison: Šta ti treba od voća danas?

Regina: Potrebne su mi pomorandže.
Hej, dođi, gospodine! Kako ste jutros?

Prodavac: Dobro sam, mama. Kako si ti?

Regina: Dobro sam, gospodine.
Pošto su ti danas ove pomorandže?

IZDAVAČ
NK ICOM Srbija, Trg Republike 1a, Beograd
icom.serbia@gmail.com
<http://network.icom.museum/icom-serbia>

ZA IZDAVAČA
Tatjana Mihailović

GLAVNI UREDNIK
Marija Radin

UREĐIVAČKI ODBOR
Dragan Kiurski
Milena Milošević Micić
Milica Naumov
Una Popović

SARADNICI U OVOM BROJU
Marija Jevtić, Jasmina Jovančić Vidaković, Dragan Kiurski, Dragana Latinčić,
Tatjana Mihailović, Aleksandra Nikolić, Germán Paley, Marina Pejović,
Aleksandar Petijević, Tatjana Radaković, Marija Radin, Katarina Radisavljević,
Slavko Spasić, Ivana Vojt, Goran Vujkov

LEKTURA
Ana Gvozdenuvić

DIZAJN
Dragan Pešić

PRIPREMA ZA ŠTAMPU
Jovan Antonić

ŠTAMPA
BiroGraf Comp
Atanasija Pulje 22, Zemun

TIRAŽ 200

Prijatelj NK ICOM-a Srbije

CIP – Каталогизacija y publikaciji
Народна библиотека Србије, Београд

069

ICOM Srbija : časopis Nacionalnog komiteta međunarodnog
saveta muzeja - Srbija / glavni urednik Marija Radin. - 2011, br. 1
(dec.)- . - Beograd : NK ICOM Srbija, 2011- (Zemun : BiroGraf
Comp). - 28 cm

Polugodišnje. - Ima izdanje na drugom jeziku:
ICOM Serbia = 2683-5282
ISSN 2217-7531 = ICOM Srbija
COBISS.SR-ID 187840012